

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: Oct/Nov.-2023**History (Compulsory) Paper-VI****HISC24: National Movement in India (1905-1947) (New Pattern 2022)****Day and Date: Tuesday, 05/12/2023****Total Marks: 60****Time: 2.30 PM To 4.30 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The book 'Poverty an Un-British rule in India' was written by
a) Dadabhai Naoroji b) Romesh Chandra Dutta c) Justice Ranade d) Karl Marx
- 2 Among the following leader was not of extremist ideology.
a) Lala Lajpatrai b) Lokmanya Tilak c) Dadabhai Naoroji d) Bipin Chandra Pal
- 3 Among the following program was not of moderate. a) Indigenous consumption b) Boycott of foreign goods c) National education d) All of the above
- 4 of the following events led to the rise of the extremist period. a) Mutiny of 1857 b) Lytton's Repressive Acts c) Formation of Muslim League d) Partition of Bengal
- 5 The President of the Second Session of the Indian National Congress was a) Dadabhai Naoroji b) Vyomeshchandra Banerjee c) Namdar Gokhale d) Sir A. O. Hume
- 6 Mahatma Gandhi's Dandi Yatra was compared to Napoleon Bonaparte's journey from Alban to Paris by a) Pandit Nehru b) Subhash Chandra Bose c) Lokmanya Tilak d) Romila Thapar
- 7 Rabindranath Tagore returned their title to british government. a) Sir b) Kaiser-e-Hind c) Rao Bahadur d) I.C.S.
- 8 Mahatma Gandhi started the Dandi Yatra on a) March 10, 1930 b) March 11, 1930 c) March 12, 1930 d) March 13, 1930
- 9 was announced Communal Award.
a) Ramsay Macdonald b) Irvine c) Churchill d) Lord Minto
- 10 The slogan 'Do or die' was given by a) Netaji Subhash Chandra Bose b) Sardar Vallabhbhai Patel c) Jawaharlal Nehru d) Mahatma Gandhi
- 11 After leaving the Congress, Subhash Chandra Bose founded party. a) Forward Bloc b) Communist Party of India c) Communist Party of India d) Azad Hind Party
- 12 Subhash Chandra Bose established the Azad Hind government at a) Germany b) Japan c) Russia d) Singapore
- 13 Subhash Chandra Bose founded the 'All Bengal Youth League' in a) 1919 b) 1921 c) 1923 d) 1925
- 14 'Rashtriya Swayamsevak Sangh' was established in a) 1920 b) 1925 c) 1930 d) 1935
- 15 was not a member of Rashtriya Swayamsevak Sangh. a) Dr. Hegdewar b) Dr. A. Vs. Paranjape c) Lokmanya Tilak d) Appaji Joshi

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

1 Concept of Nationalism

2 Partition of Bengal

3 Jallianwala Bagh massacre

4 Subhash Chandra Bose

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

1 Explain the causes for the rise of extremists.

2 Give an account of Civil Disobedience Movement.

3 Give a brief account of the revolutionary movement in Maharashtra.

4 Give a brief information about the revolutionary movement in Panjab.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

1 Take review of the Non-Cooperation Movement under the leadership of Mahatma Gandhi.

2 Discuss the factors that led to the partition of India.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 'पॉवर्टी अँड अनब्रिटीश रूल इन इंडिया' हा ग्रंथ यांनी लिहिला.

अ) दादाभाई नौरोजी ब) रोमेशचंद्र दत्त क) न्यायमूर्ती रानडे ड) कार्ल मार्क्स

2 खालीलपैकी नेता जहालवादी विचारसरणीचा नव्हता.

अ) लाला लजपतराय ब) लोकमान्य टिळक क) दादाभाई नौरोजी ड) बिपिनचंद्र पाल

3 खालीलपैकी कार्यक्रम मवाळवाद्यांचा नव्हता.

अ) स्वदेशीचा वापर ब) परदेशी मालावर बहिष्कार क) राष्ट्रीय शिक्षण ड) वरील सर्व

4 जहालवादी कालखंडाच्या उदयास खालीलपैकी घटना कारणीभूत ठरली.

अ) १८५७ चा उठाव ब) लिटनचे दडपशाहीचे कायदे क) मुस्लीम लीगची स्थापना ड) बंगालची फाळणी

5 भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या दुसऱ्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष हे होते.

अ) दादाभाई नौरोजी ब) व्योमेशचंद्र बॅनर्जी क) नामदार गोखले ड) सर ए. ओ. ह्यूम

6 महात्मा गांधींच्या दांडी यात्रेची तुलना नेपोलियन बोनापार्टच्या एल्बन ते पॅरिस प्रवासाशी यांनी केली.

अ) पंडीत नेहरू ब) सुभाषचंद्र बोस क) लोकमान्य टिळक ड) रोमिला थापर

7 रविंद्रनाथ टागोर यांनी त्यांची पदवी ब्रिटीश सरकारला परत केली.

अ) सर ब) कैसर-ए-हिंद क) रावबहादुर ड) आय.सी.एस.

8 महात्मा गांधींनी दांडी यात्रेस रोजी सुरुवात केली.

अ) १० मार्च, १९३० ब) ११ मार्च, १९३० क) १२ मार्च, १९३० ड) १३ मार्च, १९३०

9 जातीय निवडा यांनी जाहीर केला.

अ) रॅम्से मॅकडोनाल्ड ब) आयर्विन क) चर्चिल ड) लॉर्ड मिन्टो

- 10 'करा अथवा मरा' हा नारा यांनी दिला.
 अ) नेताजी सुभाषचंद्र बोस ब) सरदार वल्लभभाई पटेल क) जवाहरलाल नेहरू ड) महात्मा गांधी
- 11 कॉॅंग्रेसमधून बाहेर पडल्यानंतर सुभाषचंद्र बोस यांनी हा पक्ष स्थापन केला.
 अ) फॉरवर्ड ब्लॉक ब) भारतीय साम्यवादी पक्ष क) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी ड) आझाद हिंद पक्ष
- 12 सुभाषचंद्र बोस यांनी आझाद हिंद सरकारची स्थापना येथे केली.
 अ) जर्मनी ब) जपान क) रशिया ड) सिंगापूर
- 13 सुभाषचंद्र बोस यांनी 'ऑल बंगाल युथ लीगची' स्थापना मध्ये केली.
 अ) १९१९ ब) १९२१ क) १९२३ ड) १९२५
- 14 'राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाची' स्थापना मध्ये झाली.
 अ) १९२० ब) १९२५ क) १९३० ड) १९३५
- 15 हे राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे सदस्य नव्हते.
 अ) डॉ. हेगडेवार ब) डॉ. अ. वि. परांजपे क) लोकमान्य टिळक ड) अप्पाजी जोशी

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 राष्ट्रवादाची संकल्पना
- 2 बंगालची फाळणी
- 3 जालियनवाला बाग हत्याकांड
- 4 सुभाषचंद्र बोस

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 जहावादाच्या उदयाची कारणे स्पष्ट करा.
- 2 सविनय कायदेभंग चळवळीचा वृत्तांत द्या.
- 3 महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी चळवळीची थोडक्यात माहिती द्या.
- 4 पंजाबमधील क्रांतिकारी चळवळीची थोडक्यात माहिती द्या.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 महात्मा गांधींच्या नेतृत्वाखाली झालेल्या असहकार चळवळीचा आढावा घ्या.
- 2 भारताच्या फाळणीस कारणीभूत असलेल्या घटकांची चर्चा करा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: Oct/Nov.-2023

History (Compulsory) Paper-VI

HISC24: National Movement in India (1905-1947) (New Pattern 2022)

Day and Date: Tuesday, 05/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 'पॉवर्टी अँन अनब्रिटीश रूल इन इंडिया' हा ग्रंथ यांनी लिहिला.

अ) दादाभाई नौरोजी ब) रोमेशचंद्र दत्त क) न्यायमूर्ती रानडे ड) कार्ल मार्क्स

Option 1

2 खालीलपैकी नेता जहालवादी विचारसरणीचा नव्हता.

अ) लाला लजपतराय ब) लोकमान्य टिळक क) दादाभाई नौरोजी ड) बिपिनचंद्र पाल

Option 3

- 3 खालीलपैकी कार्यक्रम मवाळवाद्यांचा नव्हता.
अ) स्वदेशीचा वापर ब) परदेशी मालावर बहिष्कार क) राष्ट्रीय शिक्षण ड) वरील सर्व
- Option 4
- 4 जहालवादी कालखंडाच्या उदयास खालीलपैकी घटना कारणीभूत ठरली.
अ) १८५७ चा उठाव ब) लिटनचे दडपशाहीचे कायदे क) मुस्लीम लीगची स्थापना ड) बंगालची फाळणी
- Option 4
- 5 भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या दुसऱ्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष हे होते.
अ) दादाभाई नौरोजी ब) व्योमेशचंद्र बॅनर्जी क) नामदार गोखले ड) सर ए. ओ. ह्यूम
- Option 1
- 6 महात्मा गांधींच्या दांडी यात्रेची तुलना नेपोलियन बोनापार्टच्या एल्बन ते पॅरिस प्रवासाशी यांनी केली.
अ) पंडीत नेहरू ब) सुभाषचंद्र बोस क) लोकमान्य टिळक ड) रोमिला थापर
- Option 1
- 7 रविंद्रनाथ टागोर यांनी त्यांची पदवी ब्रिटीश सरकारला परत केली.
अ) सर ब) कैसर-ए-हिंद क) रावबहादुर ड) आय.सी.एस.
- Option 1
- 8 महात्मा गांधींनी दांडी यात्रेस रोजी सुरुवात केली.
अ) १० मार्च, १९३० ब) ११ मार्च, १९३० क) १२ मार्च, १९३० ड) १३ मार्च, १९३०
- Option 3
- 9 जातीय निवडा यांनी जाहीर केला.
अ) रॅम्से मॅकडोनाल्ड ब) आयर्विन क) चर्चिल ड) लॉर्ड मिन्टो
- Option 1
- 10 'करा अथवा मरा' हा नारा यांनी दिला.
अ) नेताजी सुभाषचंद्र बोस ब) सरदार वल्लभभाई पटेल क) जवाहरलाल नेहरू ड) महात्मा गांधी
- Option 4
- 11 काँग्रेसमधून बाहेर पडल्यानंतर सुभाषचंद्र बोस यांनी हा पक्ष स्थापन केला.
अ) फॉरवर्ड ब्लॉक ब) भारतीय साम्यवादी पक्ष क) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी ड) आझाद हिंद पक्ष
- Option 1
- 12 सुभाषचंद्र बोस यांनी आझाद हिंद सरकारची स्थापना येथे केली.
अ) जर्मनी ब) जपान क) रशिया ड) सिंगापूर
- Option 4
- 13 सुभाषचंद्र बोस यांनी 'ऑल बंगाल युथ लीगची' स्थापना मध्ये केली.
अ) १९१९ ब) १९२१ क) १९२३ ड) १९२५
- Option 3
- 14 'राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाची' स्थापना मध्ये झाली.
अ) १९२० ब) १९२५ क) १९३० ड) १९३५
- Option 2
- 15 हे राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे सदस्य नव्हते.
अ) डॉ. हेगडेवार ब) डॉ. अ. वि. परांजपे क) लोकमान्य टिळक ड) अप्पाजी जोशी
- Option 3

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 राष्ट्रवादाची संकल्पना

Ans:

2 बंगालची फाळणी

Ans:

3 जालियनवाला बाग हत्याकांड

Ans:

4 सुभाषचंद्र बोस

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 जहावादाच्या उदयाची कारणे स्पष्ट करा.

Ans:

2 सविनय कायदेभंग चळवळीचा वृत्तांत द्या.

Ans:

3 महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी चळवळीची थोडक्यात माहिती द्या.

Ans:

4 पंजाबमधील क्रांतिकारी चळवळीची थोडक्यात माहिती द्या.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 महात्मा गांधींच्या नेतृत्वाखाली झालेल्या असहकार चळवळीचा आढावा घ्या.

Ans:

2 भारताच्या फाळणीस कारणीभूत असलेल्या घटकांची चर्चा करा.

Ans:
